

1 **Verslag van het gemeenteberaad op 30 november 2025 in de Dorpskerk**

2

3 **1. Welkom en opening**

4 Hanneke Wiersema opent het gemeenteraad om 11.20 uur. Ter opening van het gemeenteberaad
5 leest zij een stukje uit een boek van Jonathan Sacks, opperrabijn van Londen, over hoe
6 scheppingskracht in ons allen te herkennen is. Ze sluit af met een stukje uit Psalm 8, dat daar ook
7 over gaat.

8

9 **2. Verslag gemeenteberaad 6 april 2025**

10 Over het verslag van het gemeenteberaad van 6 april 2025 wordt gevraagd waar men het verslag had
11 kunnen zien. Ds. Kaj van der Plas vertelt dat het stuk op de website staat ter voorbereiding op het
12 gemeenteberaad.

13

14 **3.**

15 **a) CvK Begroting 2026 & meerjarenbegroting 2026-2028:**

16

17 Dick Boersma licht de begroting toe. De begroting is begin november door het CvK vastgesteld,
18 waarna de kerkenraad deze heeft goedgekeurd. Het CCBB (het Classicaal College voor Behandeling
19 van Beheerszaken) heeft inmiddels laten weten dat de begroting voldoet aan de principes voor goed
20 begroten. We hebben elk jaar een tekort, maar dat wordt aangevuld uit eigen vermogen. Dick
21 Boersma benoemt dat het rode cijfer (€ 75.900) het verwachte verlies voor 2026 is. Zolang dit in de
22 buurt van de € 80.000 ligt, kunnen we nog jaren vooruit, want er is voldoende eigen vermogen.
23 Wordt het tekort echter hoger, dan is actie nodig.

24 Uit de sheet meerjarenbegroting blijkt dat de inkomsten en de uitgaven uit elkaar gaan lopen. Vanaf
25 2027 gaat dit wel klemmen. Dus is de opdracht voor de penningmeester en het CvK om hier goed
26 naar te kijken. Voorlopig is het beeld binnen de verwachte lijn van het beleidsplan. Schommelingen
27 zijn normaal. Eventuele vragen kunnen per mail aan Dick Boersma worden gesteld.

28

29 **b) CvD Begroting 2026:**

30

31 Wichard Bouma vertelt dat de procedure dezelfde is als bij de kerkrentmeesters. De begroting is
32 goedgekeurd door de kerkenraad maar nog niet ingediend bij het CCBB en daar dus nog niet
33 goedgekeurd. Het gaat om ongeveer € 20.000 per jaar wat er omgaat dus het is erg overzichtelijk. Dit
34 bedrag wordt altijd wel gehaald. Kerk in Actie, ZWO en rest zijn de inkomstenbronnen. Wat er
35 binnenkomt van Kerk in Actie wordt direct doorgestort. Bij natuurrampen e.d. wordt er extra
36 gecollecteerd. De begroting zal waarschijnlijk niet worden gehaald. Er zal waarschijnlijk worden
37 uitgekomen op een klein verlies, net als eerdere jaren.

38

39 **4) Veilige Kerk**

40

41 Hanneke vertelt dat we willen dat iedereen zich welkom, gezien en veilig voelt. Daarom heeft de
42 kerkenraad het beleidsplan Veilige Kerk vastgesteld. Dit behandelt hoe ongewenst gedrag kan
43 worden voorkomen en aangepakt. Zowel gemeenteleden als bezoekers moeten weten dat ze
44 terecht kunnen bij vertrouwenspersonen. Medewerkers en vrijwilligers moeten de gedragscode
45 onderschrijven. De Veilige Kerk is iets waar we samen aan werken, vanuit het besef dat we allemaal
46 onvoorwaardelijk geliefd zijn door God.

47

48 Het beleidsplan is vastgesteld. Leden en bezoekers moeten elkaar met respect behandelen. Het plan
49 is besproken en goedgekeurd door de kerkelijke gemeente Eelde-Paterswolde en volgt de richtlijn
50 van de PKN.

Notulen
Gemeenteberaad
30 november
2025

Protestantse gemeente te Eelde-Paterswolde
Kosterijweg 2
9761 GE Eelde
www.dorpskerkeelde.nl

51 Visie en missie: wij geloven dat de kerk een plek moet zijn waar iedereen zich veilig en welkom voelt.
52 We respecteren elkaar, ongeacht verschillen in geloofsbeleving, achtergrond en geaardheid. We
53 willen een plek zijn waar vertrouwen en respect centraal staan. Onze missie is om actief te werken
54 aan veiligheid in de kerk. Hoe wij met elkaar omgaan is ons antwoord op Gods liefde. De kerk heeft
55 twee vertrouwenspersonen aangesteld, een man en een vrouw. Bij hen kun je terecht en alles blijft
56 vertrouwelijk.

57 Gedragcode: deze is op 14 oktober 2025 vastgesteld door de kerkenraad van de gemeente Eelde-
58 Paterswolde en bedoeld voor alle kerkelijke vrijwilligers. De basis komt uit de bijbel waarin staat hoe
59 we goed met elkaar omgaan. Respect, eerlijkheid, zorgvuldigheid vormen de basis voor de regels in
60 de code. Pesten, uitbuiting, racisme en intimidatie et cetera worden niet geaccepteerd.

61 Uitvoeringsplan: hierin staat hoe het beleid in de praktijk wordt uitgevoerd.

62 VOG: iedereen met een verantwoordelijke taak moet deze aanvragen. Die wordt door administrateur
63 van de gemeente klaargezet en door betrokkene zelf aangevraagd. Daarna bewaard door hem of haar
64 zelf. Voordat iemand als professional of vrijwilliger aan de slag mag voor de gemeente, zorgt de kerk
65 ervoor dat de VOG is aangevraagd.

66
67 Het thema Veilige kerk staat jaarlijks op agenda van het kerkbestuur.

68 Soorten grensoverschrijdend gedrag: je kunt je onder druk gezet voelen of genegeerd of
69 buitengesloten; ook dan kun je je onveilig voelen.

70

71 Vragen:

72 Tom van der Velde wil weten wie de vertrouwenspersonen zijn. Hanneke antwoordt dat het gaat om
73 de heer J. Rozendaal en mevrouw G. Kasper. Zij werken ook voor de omliggende gemeentes. Namen
74 en contactgegevens staan op de website onder het kopje veiligheid.

75

76 Laten we de vertrouwenspersonen zich voorstellen in KC, bijvoorbeeld in het colofon op de laatste
77 bladzijde? Ds. Kaj van der Plas vindt dit een goed idee.

78

79 Als je de VOG aanvraagt, moet je daar dan voor betalen? Normaal wel, maar in dit geval is het
80 kosteloos. De kerk betaalt. Na drie jaren moet de VOG opnieuw worden aangevraagd.

81

82 Wil de kerkenraad roomser zijn dan de Paus? Onze synode heeft immers grenzen aangegeven voor
83 wanneer wel en niet een VOG nodig is en de conclusie is dat onze kerkenraad verder wil gaan. Het
84 gaat de vragensteller vooral over de contactpersonen. Hanneke Wiersema zegt dat los van wat
85 synode wil, de kerkenraad heeft besloten dat het voor de uitstraling van de kerk beter is om één lijn
86 te trekken. Om een veilige kerk te zijn is het beter als iedereen een VOG aanvraagt. Ds. Kaj van der
87 Plas vertelt wat de synode over het onderwerp heeft gezegd, namelijk: wie binnen de PKN
88 werkzaamheden verricht waar direct en structureel contact is met minderjarigen of kwetsbare
89 volwassenen, moet een VOG aanvragen. De vraagsteller doelt met name op de contactpersonen, die
90 vooral omzien naar medekerkgenoten. Dat is niet hetzelfde als *werken* met mensen. En de
91 verplichting om een VOG aan te vragen gaat uit van wantrouwen. De bewijslast wordt zo bij de
92 aanvrager gelegd.

93 Er klinkt uit de gemeente het volgende tegengeluid: we zijn met z'n allen verantwoordelijk voor het
94 reilen en zeilen van de kerk. Als je als voorzitter problemen krijgt omdat er met één persoon iets aan
95 de hand is die geen VOG heeft, dan krijg je de vraag: waarom is er geen VOG aangevraagd?

96 De vragensteller vindt dat de synode de ondergrens heeft aangegeven en dat onze kerkenraad
97 daardoorheen zakt. Hij wil de VOG daarom niet aanvragen.

98 Kees-Jan Antuma rondt de discussie op de volgende manier af. Hij zegt dat je er heel dogmatisch
99 naar kunt kijken of kunt erkennen dat ook in onze kerk misbruik en sociale onveiligheid voorkomen.
100 Hij verwijst naar een podcast over mensen die in onze PKN-gemeenschap (zij het niet in onze kerk)

Notulen
Gemeenteberaad
30 november
2025

Protestantse gemeente te Eelde-Paterswolde
Kosterijweg 2
9761 GE Eelde
www.dorpskerkeelde.nl

101 gevoelens van sociale onveiligheid hebben ervaren. De maatregel van het aanvragen van een VOG
102 doet geen pijn. Als we met z'n allen een VOG aanvragen, dan laten we zien aan de rest van de wereld
103 dat wij een veilige kerk zijn en als we dan maar één geval van sociale onveiligheid kunnen
104 voorkomen, hebben we het goed gedaan.

105
106 Er komt een vraag over grensoverschrijdend gedrag: welke standaard wordt gebruikt? Want is best
107 persoonlijk. Kees-Jan Antuma zegt dat daar de vertrouwenspersoon voor is. Ds. Kaj van der Plas zegt
108 dat het gaat om de *ervaring* van grensoverschrijdend gedrag.

109
110 De volgende vraagsteller wil weten of er verplichtingen zijn voor degene die een belangrijke taak in
111 de kerk vervult. Hij heeft daar zelf negatieve ervaringen mee. Het kan bijvoorbeeld zijn dat iemand in
112 deze kerk verdacht wordt van iets. Dan heeft gemeenschap al een oordeel. Kees-Jan Antuma zegt dat
113 als iemand geen VOG krijgt dat dat niet wil zeggen dat hij verdacht is, maar ook dat er een
114 administratieve reden is waarom hij geen VOG krijgt. Hij kan zelf besluiten of hij de inhoud van de
115 VOG ervan deelt. Met een verdachte van een misdrijf moeten we met de meeste omzichtigheid
116 omgaan.

117
118 De volgende vraag is er één van theologische aard: als je iets slechts hebt gedaan, is er dan
119 vergeving? Kaj legt uit dat in de theologie vergeving en verzoening worden onderscheiden. Vergeving
120 is geen plicht. We kunnen iemand niet verplichten om te vergeven. Het kan een slachtoffer wel
121 helpen om iemand te vergeven. Maar we moeten vooral op een zorgvuldige manier met elkaar
122 omgaan, met oor voor slachtoffer en ook voor dader. Een cultuur waarin een slachtoffer te snel
123 gedwongen wordt om te vergeven, is beschadigend voor een slachtoffer.

124 De vraagsteller veronderstelt dat Jezus dat zeker zou doen. Ds. Kaj van der Plas denkt dat dat zo is
125 maar dat Hij ons waarschijnlijk ook zal vergeven dat we geen Jezus zijn.

126
127 Voor hoeveel mensen is de VOG aangevraagd? Bertus denkt dat er tussen 30 en 50 aanvragen gedaan
128 zijn.

129
130 **5) Update regiokerk**

131 Kees-Jan Antuma praat de gemeente bij over de regiosamenwerking. De aanleiding is dat onze classis
132 vooroploopt in ontkerkelijking. Gemeenten op het platteland krimpen enorm. De classis wilde daar
133 wat aan doen en heeft goed beleid gevormd dat eruit bestaat dat op zoveel mogelijk plaatsen
134 vierplekken in stand blijven waar een kerk staat waar mensen bij elkaar komen en een dienst wordt
135 gehouden, waar mensen als pastoraat naar elkaar omzien en als dat betekent dat dat met een niet
136 volwaardig bestuur moet, dan wordt een oplossing gezocht in de vorm van regionale samenwerking.

137
138 Andere voorbeelden zijn Veendam dat een samenwerkingsverband heeft met Zuidbroek en de
139 Waddenkust heeft ook een samenwerkingsverband. De classis heeft ons gevraagd hier ook eens over
140 na te denken, omdat onze buurgemeenten Peize, Noorderlaren-Glimmen en Vries en enkele andere
141 kleinere buurgemeenten veelal zonder predikant zitten en het moeilijk vinden om hun
142 bestuursfuncties bezet te krijgen.

143
144 De PKN regio Noordwest Drenthe en het Gorecht heeft afgelopen periode nagedacht over
145 samenwerking. Daarom heen ligt ook nog een gebied maar die gemeenten zijn alleen geïnteresseerd;
146 uit Norg, Een en Zuidlaren sluiten dus wel eens mensen aan om te zien waar we staan en of ze een
147 vonkje voelen om mee te doen.

148 De PKN wordt kleiner en ouder en hier gaat dat sneller dan elders. Dat heeft twee gevolgen: minder
149 geld en ook vooral minder bestuurskracht. De generatie onder die van Kees-Jan zou nu de
150 bestuurders moeten leveren, want de generatie erboven heeft dat al gedaan en verdient nu rust.

Notulen
Gemeenteberaad
30 november
2025

Protestantse gemeente te Eelde-Paterswolde
Kosterijweg 2
9761 GE Eelde
www.dorpskerkeelde.nl

151 Onze generatie en die onder ons is niet makkelijk te motiveren om een bestuurdersfunctie te gaan
152 bekleden.

153
154 Het doel is om vierplekken overeind houden: zoveel mogelijk plekken in de gemeente waar diensten
155 worden gehouden en bestuurslasten te verminderen door samen te werken. De PKN zelf heeft een
156 model ontwikkeld waarin samenwerking tussen meerdere gemeenten mogelijk moet zijn. Daarin
157 draag je je eigen bevoegdheden over aan het samenwerkingsorgaan. Dat ging de gemeente Eelde-
158 Paterswolde iets te ver. Besproken is dat we naar een samenwerkingsorgaan toe moeten, maar wel
159 gefaseerd. Dat betekent: bepaalde taken wel al overdragen en met andere nog even wachten. Per
160 gemeente is variatie mogelijk.

161
162 We willen dus organisch samenwerken, met geleidelijke overdracht van taken en bevoegdheden. Zo
163 maken we het ons wel een beetje moeilijker want je moet ter plaatse wel een volwaardige
164 kerkenraad en colleges in stand houden. Twee ambtsdragers voor de kerkenraad en voor de colleges
165 zijn het absolute minimum, want anders kun je geen rechtsgeldige besluiten nemen.

166
167 Voor de vierplek Eelde-Paterswolde, met een werkgroep met mensen die geen ambtsdragers zijn en
168 een plaatselijke commissie waarin vertegenwoordigers van die werkgroepen zitten, heb je ten minste
169 nodig werkgroepen eredienst, diaconaat, pastoraat en jeugd. Een plaatselijke commissie stemt de
170 plaatselijke activiteiten af, met minstens één ambtsdrager erin.

171
172 Ook zie je een gezamenlijke kerkenraad en gezamenlijke colleges. Die beginnen met een
173 minimumopdracht: gezamenlijk beleid vormgeven en inzicht hebben in elkaars beleidsplannen en
174 begrotingen en die op elkaar afstemmen. Doel is dat uit te breiden. Dus klein beginnen. Je moet
175 elkaar kennen en vertrouwen. Bijvoorbeeld eerst samen het kerkblad uitgeven of werken met een
176 gezamenlijke preekvoorziening.

177
178 Gezamenlijke colleges zijn lastiger te organiseren. Er zijn in totaal drie rijksmonumenten dus het zou
179 wel handig zijn als er iemand in het college zit die daar een beetje verstand van heeft. En dan heb je
180 aan één genoeg.

181
182 Dit gaat via de kaders van de PKN. We kennen de kerkorde, ordinanties, de generale regelingen en de
183 plaatselijke regeling. Binnen deze kaders proberen we het vorm te geven. Kees-Jan wijst nu op een
184 sheet met vier 'konijnennoren'. Er zijn vier gemeentes en alles wat te maken heeft met gemeentezijn
185 is de rode component. Dat is gevoel, hart en dus het belangrijkste. Daar zitten de plaatselijke
186 commissies en de werkgroepen, het gemeentelieven. Blauw is alles wat je moet doen, bestuur,
187 beleidsplannen, alles wat je nodig hebt. Dat is werk voor de gezamenlijke kerkenraad. Die raken
188 elkaar, want er zijn een secretaris en een voorzitter die plaatsnemen in de gezamenlijke kerkenraad.
189 Op de gezamenlijke kerkenraad is de samenwerkingsovereenkomst van toepassing conform
190 Ordinanties en Generale Regelingen. Er wordt nu heel hard gewerkt aan conceptteksten voor de
191 Samenwerkingsovereenkomst en Plaatselijke Regelingen voor de Vierplekken. Daar gaan we eerst in
192 de kopgroep over praten, en met deze teksten gaan we in het voorjaar de gemeenten in om te
193 beproeven hoe het valt.

194
195 Vragen:

196 Hoeveel gemeenten doen mee aan het regionale overleg? Er zijn verschillende overleggen, op wel
197 vier of vijf plekken in het noorden wordt nu gesproken over vormen van regionale
198 samenwerkingsverbanden. In onze regio hebben we een kopgroep van vier gemeenten en in de
199 omliggende gemeenten die geïnteresseerd zijn, zijn er vier of vijf.

200

Notulen
Gemeenteberaad
30 november
2025

Protestantse gemeente te Eelde-Paterswolde
Kosterijweg 2
9761 GE Eelde
www.dorpskerkeelde.nl

201 Is Haren geïnteresseerd? Nee, Haren heeft net een fusieproces doorgemaakt met gereformeerden en
202 hervormden in één gemeente.

203

204 Eén gemeentelid is blij te horen dat er schot in zit en dat er wordt nagedacht. Hij hoopt dat als er
205 concrete gemeenten in beeld zijn, dat er wordt begonnen met een manier van kennismaking, bv via
206 een bericht in KC hoe de gemeente Vries functioneert, gewoon informatief. Kees-Jan bedankt hem
207 voor zijn reactie.

208

209 Er is een vraag over het woord 'vierplekken'. Kees-Jan legt uit dat het gaat om plekken waar gevierd
210 wordt. Dus niet 'vier' als telwoord.

211

212 **6) Afronding**

213 Om 13.00 uur bedankt Hanneke alle aanwezigen voor hun aanwezigheid.

214

215 **7) Sluiting**

216 Kaj sluit het gemeenteberraad af met twee korte gedichten over de herfst, het eerste van Rainer
217 Maria Rilke (blaren die vallen) en het tweede van Jaap Zijlstra (met elk blad dat valt, valt meer licht
218 op aarde).